

۱ با توجه به متن زیر از «چرند و پرند دهخدا» دو مورد از ویژگی‌های «فکری» نشر مشروطه را بنویسید.

«گفتم: بابا والله من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه خالی چطور است؟ گفتند: «برو پی کارت سواد نداری حرف نزن.»

باری حالا بعد از دو سال سر حرف من افتاده‌اند، حالا تازه می‌فهمند که شأن مقنن (= قانون‌گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این‌ها را مردم تازه می‌فهمند. من از قدیم می‌فهمیدم، چون گریه‌های مادرم را دیده بودم، برای اینکه چشم‌های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود.»

۲ ویژگی‌های کلی سروده زیر از «ملک الشعراى بهار»، شاعر دوره بیداری را بنویسید. «دو مورد»

«من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید

یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید

جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید

گر شد از جور شما خانه موری ویران خانه خویش محال است که آباد کنید

کنج ویرانه زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید

۳ بیت زیر سرآغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟ و آشنایی با کدام شاعر، طبع وی را شکوفا ساخت؟

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

الف) محمد تقی بهار - رودکی ب) عارف قزوینی - حافظ

ج) فرخی یزدی - سعدی د) سید اشرف‌الدین گیلانی - حافظ

۴ وزن کدام بیت «ناهمسان» است؟ آن را مشخص کنید.

الف) سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز و روی بگردانی، در دامت آویزد

ب) تا زاده‌ام ای شگفت محبوسم تا مرگ مگر که وقت زندانم

۵ بیت ادیب الممالک را در خودارزیابی شماره ۲ از نظر قلمرو فکری تحلیل کنید.

۶ شعر زیر را از نظر ویژگی‌های تاریخی دوره بیداری بررسی کنید.

ای مرغ سحر چو این شب تار بگذاشت ز سر سیاهکاری

وز نفحه روح بخش اسحار رفت از سر خفتگان خماری

بگشود گره ز زلف زر تار محبوبه نیلگون عمارى

یزدان به کمال شد پدیدار و اهریمن زشت‌خو حصارى

یاد آر ز شمع مرده یاد آر

(علی اکبر دهخدا)

۷ بیت زیر را بعد از تقطیع هجایی، به دو صورت برش بزنید و وزن آن را بنویسید:

بگشود گره ز زلف زر تار محبوبه نیلگون عمارى (علی اکبر دهخدا)

۸ شعر فرخی یزدی را در خودارزیابی (۱) از نظر قلمرو فکری تحلیل کنید.

۹ کدام بیت‌ها دو به دو از نظر وزن با هم یکسان هستند.

الف) چو بشنوی سخن اهل دل، مگو که خطاست سخن شناس نه ای، جان من، خطا اینجاست (حافظ)

ب) جاننا نظری که ناتوانم بخشا که به لب رسید جانم (عراقی)

پ) برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت (نظامی)

ت) بیا به خانه آلاله‌ها سری بزنیم ز داغ با دل خود حرف دیگری بزنیم (قیصرامین پور)

۱۰ در شعر دوره بیداری از نظر زبانی چه تحولاتی دیده می‌شود؟

۱۱ چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی مؤثر بودند؟

۱۲ نثر فارسی در دوره بیداری چه تحولاتی یافت؟

۱۳ شاخص‌ترین درون‌مایه‌های شعر فارسی در دوران بیداری را بیان کنید.

۱۴ ویژگی‌های شعر هریک از شاعران زیر را بنویسید:

فرخی یزدی، عارف قزوینی، ایرج میرزا

۱۵ هریک از موارد ستون الف را به مورد مناسب در ستون ب وصل کنید.

(یک مورد از ستون الف اضافه است.)

الف	ب
سبک‌شناسی	دهخدا
منشآت	ایرج میرزا
قلب مادر	قائم‌مقام فراهانی
روزنامه سروش	محمدتقی بهار
صوراسرافیل	

۱۶ ویژگی زبان نمایشنامه‌هایی که میرزا آقا تبریزی تألیف کرد چه بود؟

۱۷ چه چیزی موجب آشنایی شاهان قاجار با تحولات جهانی شد؟

۱۸ دیوان ادیب‌الممالک فراهانی شامل چه مطالبی بود؟

۱۹ جملات درست و نادرست را مشخص کنید.

الف) با روی کار آمدن سلسله قاجار بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات پرو رونق‌تر از گذشته شد.

ب) مشتاق اصفهانی انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد.

ج) سفرهای شاهان قاجار به فرنگ در ایجاد نهضت بازگشت ادبی تأثیر داشت.

۲۰ محمدتقی بهار با چه زبان و در چه سبکی شعر می‌سرود؟

۲۱ بیت زیر سروده چه کسی است؟ نام این شعر چیست؟

«غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم»

۲۲ جاهای خالی را پر کنید.

الف) دهخدا در استانبول روزنامه را منتشر کرد.

ب) مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی است و اثر است.

۲۳ مجموعه نوشته‌های طنز سیاسی - اجتماعی دهخدا با چه عنوانی و در کدام روزنامه به چاپ رسید؟

۲۴ چه عاملی در رشد آگاهی ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه مؤثر بود؟

۲۵ شاعران دوره بازگشت در سطوح ادبی و فکری، کدام سبک‌ها را مورد توجه قرار دادند؟

۲۶ در دوره ناصرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا کدام نگارش ادبی رواج پیدا کرد؟

۲۷ قطعه «قلب مادر» از کیست و وی از کدام اشعار ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است؟

۲۸ در سال‌های اول مشروطه بیشتر نویسندگان مطالب خود را در چه قالبی منتشر کردند؟

۲۹ تنها اثر قابل توجه در محدوده تاریخی مشروطه چیست؟ تألیف چه کسی است؟

۳۰ تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه به چه علت جاذبه نداشت؟

۳۱ نسیم شمال لقب کیست؟ ویژگی اشعارش را بنویسید.

۳۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

مجله (۱)..... که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی منتشر شد و پس از آن دو

مجله (۲)..... و (۳)..... با مدیریت (۴)..... به عرصه ظهور رسیدند.

۳۳ دو مورد از مهم‌ترین روزنامه‌هایی که در سال‌های اول مشروطه منتشر شد را نام ببرید و بگویید هر کدام با مدیریت چه کسی بود؟

۳۴ چند تن از نویسندگان را که از پیشگامان نشر ساده دوره بیداری بودند را نام ببرید.

۳۵ ۳ مورد از آثار محمدتقی بهار را ذکر کنید.

۳۶ به چه دلیل شعر و ادب در پایتخت و در عصر بیداری جلوه بیشتری داشت؟

۳۷ نهضت ساده‌نویسی چگونه شکل گرفت؟

۳۸ ادبیات بیداری را تعریف و نام دیگر آن را بیان کنید.

۳۹ عامل پیدایش سبک بازگشت چه بود؟

۴۰ هدف از تشکیل انجمن ادبی خاقان چه بود؟

۴۱ نشانه‌های هجایی زیر را به پایه‌های آوایی تقطیع کنید و وزن معادل آن را بنویسید.

— UU — UU — UU —

۴۲ نشانه‌های هجایی زیر را به پایه‌های آوایی مناسب تقطیع کنید و وزن معادل آن را بنویسید.

— U — U — UU — U — U —

۴۳ نشانه‌های هجایی زیر را به پایه‌های آوایی تقطیع کنید، سپس وزن معادل آن را بنویسید.

— UU — U — U — UU —

۴۴ نشانه‌های هجایی زیر را به پایه‌های آوایی تقسیم کنید و وزن معادل آن را بنویسید.

— UU — U — U — UU — U — U

۴۵ نشانه‌های هجایی زیر را به پایه‌های آوایی تقسیم کنید و وزن معادل آن را بنویسید.

— — — U — U — — U —

۴۶ مصراع اول بیت زیر را تقطیع کنید؛ پایه‌های آوایی و نشانه‌های هجایی آن را نشان دهید.

در این ماتم‌سرا تا یک نفس چون صبح مهمانی به شگر خنده شیرین دار کام تلخ کامان را

۴۷ هر مصراع را به وزن خود در ردیف مقابل وصل کنید.

وزن	مصراع
۱ - مستفعِلن فعولن مستفعِلن فعولن	الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد
۲ - مستفعِلن مفاعِلْ مستفعِلن فَعَلْ	ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد
۳ - فاعلاتن مفاعِلن فَعَلن	پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن
۴ - مفاعِلن فَعَلاتن مفاعِلن فَعَلن	ت) ای لبت خنده بر شراب زده

۴۸ دومین پایه آوایی کدام مصراع «فعلاتن» است؟

الف) فلک با تنگ‌چشمان گوشه چشم دگر دارد

ب) سبک‌سری که زَند پیش بحر لاف وجود

۴۹ وزن کدام بیت «مستفعلُ فاعلاتُ فعلن» است؟ پایه‌های آوایی آن را نشان دهید.

الف) بده ساقی شراب ارغوانی
ب) ای سرو بلند قامت دوست
به یاد نرگس جادوی فرخ
وہ وه که شمایلِت چه نیکوست

۵۰ وزن کدام بیت ناهمسان است؟

الف) میر من خوش می‌روی کاندِر سر و پا می‌رمت خوش خرامان شو که پیش قد رعنا می‌رمت
ب) ساقی بیا که هاتِف غییم به مژده گفت با درد صبر کن که دوا می‌فرستمت

۵۱ کدام بیت بر وزن «مسفعلُ فاعلاتُ فعلن» سروده شده است؟

الف) امروز بدیدم آنچه دل خواست دید آنچه نخواست بدسگالم
ب) فردا که خلائق را دیوان جزا باشد هر کس عملی دارد من گوش به انعامی

۵۲ اگر بیت زیر را به شکل ناهمسان به پایه‌های آوایی تقطیع کنیم وزن آن چیست؟

«ای آن که به تقدیر و بیان دم زنی از عشق ما با تو نداریم سخن، خیر و سلامت»

پایه‌های آوایی			
وزن			

۵۳ پایه‌های آوایی بیت زیر را نشان دهید.

«نشان یار سفر کرده از که پرسم باز که هر چه گفت برید صبا پریشان گفت»

پایه‌های آوایی			

۵۴ وزن کدام بیت «مفاعِلن مفاعِلتن مفاعِلن فعلن» است؟

الف) شنیده‌ام سخنی خوش که پیر کنعان گفت فراق یار نه آن می‌کند که بتوان گفت
ب) کسی ز شب گرفتگان چراغ بر نمی‌کند کسی به کوچه‌سار شب در سحر نمی‌زند

۵۵ وزن کدام بیت «مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فَعْل» است؟

الف) زین آتش نهفته که در سینه من است خورشید شعله‌ای است که در آسمان گرفت
ب) شربتِی از لب لعلش نچشیدیم و برفت روی مه‌پیکر او سیر ندیدیم و برفت

۵۶ با توجه به بیت زیر، جدول را کامل کنید.

نقد دلی که بود مرا صرف باده شد قلب سیاه بود از آن در حرام رفت

پایه‌های آوایی	قل ب س یا	ه بو د آ	ز ان در ح را	م رفت
وزن				
نشانه‌های هجایی				

۵۷ مصراع دوم بیت زیر را تقطیع کنید. پایه‌های آوایی آن را جدا سازید و وزن آن را بنویسید.

«در غیبت و در حضور یکروریم در اندۀ و در سُرور یکسانم»

تقطیع هجایی			
پایه‌های آوایی			
وزن			

۵۸ بیت «از کرده خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی‌دانم» را به دو شکل به پایه‌های آوایی تقسیم کنید و وزن آن را بنویسید.

			پایه‌های آوایی
			وزن

			پایه‌های آوایی
			وزن

۵۹ مصراع دوم بیت زیر را به دو شکل به پایه‌های آوایی تقطیع کنید و وزن آن را بنویسید.

«آن خرمن گل نه گل که باغ است نه باغ ارم که باغ مینوست»

شکل اول:

			پایه‌های آوایی
			وزن

شکل دوم:

			پایه‌های آوایی
			وزن

۶۰ با توجه به تقطیع مصراع زیر، هجاها را به پایه‌های آوایی تقسیم کنید و وزن آن را بنویسید.

«راستی کن که راستان رستند»

تند	رَس	تان	س	را	ک	کن	تی	س	را
—	—	—	U	—	U	—	—	U	—

۶۱ با توجه به وزن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» مصراع دوم بیت زیر را به پایه‌های آوایی تقطیع کنید. سپس نشانه‌های هجایی آن را نشان دهید.

صد جوی آب بسته‌ام از دیده برکنار بر بوی تخم مهر که در دل بکارم

				پایه‌های آوایی
				نشانه‌های هجایی

۶۲ با توجه به پایه‌های آوایی بیت زیر، وزن آن را بنویسید.

«شب وصال تو چون باد بی‌وصال بود غم فراق تو گویی هزار سال بود»

پایه‌های آوایی	شَبِّ وِ صَا	لِ تُ چُنْ با	دِ بی وِ صَا	ل بُ وِد
وزن				

۶۳ کدام بیت بر وزن «مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلن» است؟

(الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست

(ب) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند به دشت پرملال ما پرنده پر نمی‌زند

۶۴ با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«افتاده را به چشم حقارت مبین که خاک گر سرکشد غبار دل آسمان شود»

(الف) پایه‌های آوایی مصراع اول را نشان دهید.

				پایه‌های آوایی
--	--	--	--	----------------

(ب) وزن پایه‌های آوایی دوم و چهارم آن را بنویسید.

	مستفعلن		مستفعلن
--	---------	--	---------

۶۵) با توجه به بیت زیر، جدول را کامل کنید.

به حسن و خلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد

پایه‌های آوایی	بِ حُسْنِ نُحُلْ		بِ یارِ ما	نَ رِ سَد
				نَ رِ سَد
وزن		فعلاتن		
نشانه‌های هجایی	$-U - U$			

۶۶) پایه‌های آوایی بیت زیر را در جدول قرار دهید.

نه من سبوکش این دیرندسوزم و بس بسا سرا که در این کارخانه سنگ و سبوست

پایه‌های آوایی				

۶۷) بیت «عابدانی که روی بر خلق اند پشت بر قبله می‌کنند نماز» با کدام بیت زیر هم‌وزن است؟ (پایه‌های آوایی یکسانی دارد)

الف) ای دمت عیسی دم از دوری مزن من غلام آن که دوراندیش نیست
ب) راستی کن که راستان رستند راستان در جهان قوی‌دستند

۶۸) جدول زیر را با توجه به بیت داده‌شده کامل کنید.

هر که پرهیز و علم و زهد فروخت خرمنی گرد کرد و پاک بسوخت

پایه‌های آوایی	هر کِ پر هی		د ف روخت
وزن		مفاعِلن	
نشانه‌های هجایی	$- - U -$		

۶۹) پایه‌های آوایی مصراع دوم بیت زیر را نشان دهید.

درد عشقی کشیده‌ام که مپرس زهر هجری چشیده‌ام که مپرس

پایه‌های آوایی			
----------------	--	--	--

۷۰) با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

گشته‌ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیده‌ام که مپرس

الف) پایه‌های آوایی مصراع اول بیت را بنویسید.

ب) وزن دومین پایه آوایی بیت چیست؟

پ) نشانه‌های هجایی اولین پایه آوایی بیت زیر را بنویسید.

۷۱) جمله‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

الف) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی محسوب می‌شود.

ب) از اواخر دوره قاجاریه شعر دوره بازگشت با انتقاد روبه‌رو شد.

پ) هاتف اصفهانی از معروف‌ترین شاعران دوره بازگشت است.

ت) شاعرانی مانند صبای کاشانی و قائنی شیرازی سبک عراقی را پیش گرفتند.

۷۲) با خوانش درست بیت‌ها و درک پایه‌های آوایی هر بیت، مشخص کنید که وزن کدام بیت همسان و کدام بیت ناهمسان است.

آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

(مولوی)

دل سر به هامون رها می‌پسندد سرم بالش از صخره‌ها می‌پسندد

(شهریار)

الف

ب

پ

باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟ باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؟
(محتشم کاشانی)

ت

گشته‌ام در جهان و آخر کار
دلبری برگزیده‌ام که مپرس
(حافظ)

ث

دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم
(وحشی بافقی)

ج

شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست
طیب جان خرابم کسی ورای تو نیست
(اسیری لاهیجی)

الف

بیت‌های زیر را تقطیع هجایی کنید و مرز پایه‌های آوایی هر بیت را مشخص کنید. (۷۳)

راستی کن که راستان رستند
راستان در جهان قوی‌دستند
(اوحدی مراغه‌ای)

ب

محمد کافرینش هست خاکش
هزاران آفرین بر جان پاکش
(نظامی)

پ

با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است
ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت
(فرخی یزدی)

ت

آتش حب‌الوطن چو شعله فروزد
از دل مؤمن کند به مجمره اسپند
(ادیب الممالک فراهانی)

الف

نشانه‌های هجایی بیت‌های زیر را به دو صورت برش بنزید؛ پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن هر یک را بنویسید. (۷۴)

همت طلب از باطن پیران سحرخیز
زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند
(فروغی بسطامی)

ب

ای سرو بلند قامت دوست
وه وه که شماپلت چه نیکوست!
(سعدی)

پ

لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست
لختی بخند، خنده گل زیباست
(قیصر امین پور)

جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. (۷۵)

الف در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های بود.

ب جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.

۷۶ با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

۲- این چرخ به کام من نمی‌گردد / برخیزه سخن همی چه گردانم

الف مشخص کنید وزن کدام بیت «ناهمسان» است؟

ب علت «ناهمسانی» بیت مورد نظر را بنویسید.

۷۷ برای بیت زیر از «سید اشرف‌الدین گیلانی» یک ویژگی زبانی بنویسید.

غفلگی انداختی در شهر تهران / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم

۷۸ برای بیت «از کرده خویشتن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم» کدام یک از وزن‌ها نادرست است؟

الف) مفعول مفاعیل مفاعیل

ب) مستفعل فاعلات مستفعل

ج) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۷۹ وزن کدام یک از ابیات زیر با بیت «چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است» متفاوت است؟

الف) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است

ب) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم / دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده

۸۰ برای بیت: «دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت» کدام وزن ترجیح ندارد؟

الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن / ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

۸۱ کدام یک از ابیات زیر، دو برش آوایی دارد (با دو وزن خوانده شود)؟

الف) ماه فرو ماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد

ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

۸۲ در متن زیر، یک واژه نادرست به کار رفته است. درست آن را بنویسید.

«عرصه هنر «عارف قزوینی» تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت. او مضامین طنز و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.»

۸۳ برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟

تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت

الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

۸۴ کدام یک از ابیات زیر، با بیت: «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» هم‌وزن است؟

الف) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

۸۵ جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی کدام یک از شاعران زیر، مانع از آن می‌شود که در ردیف «شاعران آزادی‌خواه مشروطه» قرار گیرد؟

الف) عارف قزوینی / ب) فرخی یزدی

ج) ایرج میرزا / د) میرزاده عشقی

۸۶ در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به چه نوع رمانی بود؟

۸۷ ادبیات بیداری یا ادبیات مشروطه را تعریف کنید و دو نویسنده مشهور این ادبیات را نام ببرید.

۸۸ چه کسی انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد؟

۸۹ برای بیت زیر کدام وزن، «ترجیح» دارد؟

«دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم»

الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

۹۰ بیت: «به حسن خُلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد»

الف) تقطیع هجایی کنید.

ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید.

ج) وزن این بیت را بنویسید.

۹۱ کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود؟

الف) رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی

ب) تأسیس مدرسه دارالفنون

ج) کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین

د) عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری

۹۲ بیت زیر دارای دو وزن است، هر دو وزن آن را بنویسید.

«لاف از سخن چو دُر توان زد آن خشت بود که پُر توان زد»

۹۳ وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم»

الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (ب) فاعلاتن مفاعلهن فعلن (ج) مستفعل فاعلاتن فعلن (د) مستفعلن مفاعله مستفعلن

۹۴ مشخص کنید وزن کدام مصراع «همسان» و کدام «ناهمسان» است؟

الف) هرگز کسی به خوبی، چون یار ما نباشد (ب) عاقبت گرگ زاده گرگ شود

۹۵ چرا ادبیات دوره بیداری - به‌ویژه شعر - زبان محاوره را برگزید؟

۹۶ کدام مصرع زیر «ناهمسان» است؟

الف) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد

ب) آبی تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم

۹۷ برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.

(همسان تک‌پایه‌ای - ناهمسان - همسان دولختی)

الف

پیش کمان ابرویش لابه همی‌کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند

ب

نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری کز آن جانب که او باشد، صبا عنبر فشان آید

پ

در دام فتاده آهویی چند محکم شده دست و پای در بند

۹۸ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف) شاعران دوره بازگشت، به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند.

ب) اشعار سیداشرف‌الدین گیلانی (نسیم شمال) در روزنامه سروش به چاپ می‌رسید.

۹۹ برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.

(ناهمسان - همسان یک پایه‌ای - همسان دولختی)

الف

من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی، زود باش

ب

ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست این‌ها گل باغ آشنایی

پ

هرچه داری اگر به عشق دهی کافرم گر جوی زیان بینی

۱۰۰ واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف (الف) صباى كاشانى پرچمدار بازگشت ادبى است. از آثار او مى توان به (منشآت – خداوندنامه) اشاره كرد.

ایرج میرزا: در به کارگیری تعبيرات عامیانه و آفریدن اشعار ساده و روان مهارت بسیار داشت و در طنز، هجو و هزل نیز دستی داشت. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد. ایرج میرزا از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود.

۱۵) سبک‌شناسی ← محمد تقی بهار منشآت ← قائم مقام فراهانی

قلب مادر ← ایرج میرزا روزنامه‌سروش ← دهخدا
صوراسرافیل اضافه است.

۱۶) زبان آنها مانند نثر داستانی قبل از مشروطه ساده، روان، بی‌تکلف و عوام‌فهم است.

۱۷) سفرهای شاهان قاجار به فرنگ موجب آشنایی آنان با تحولات جهانی شد.

۱۸) دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بند و مسمط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کند.

۱۹) الف) درست

ب) نادرست - عبدالوهاب انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد.

ج) نادرست

۲۰) او با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود.

۲۱) سید اشرف‌الدین گیلانی - ای قلم

۲۲) الف) سروش ب) لغت‌نامه - دهخدا

۲۳) با عنوان «چرند و پرند» در روزنامه‌ صوراسرافیل

۲۴) فن ترجمه

۲۵) سبک‌های خراسانی و عراقی

۲۶) نمایشنامه‌نویسی

۲۷) ایرج میرزا - از شعرهای غربی

۲۸) در قالب مقاله

۲۹) تاریخ بیداری ایرانیان تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی

۳۰) تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر جاذبه‌ای نداشت.

۳۱) سید اشرف‌الدین گیلانی به نسیم شمال مشهور بود. او توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه نسیم شمال به چاپ می‌رسید در بیداری مردم بسیار مؤثر بود.

۳۲) ۱- بهار ۲- دانشکده ۳- نوبهار ۴- ملک‌الشعراى بهار

۳۳) از مهم‌ترین روزنامه‌ها می‌توان «صوراسرافیل» با مدیریت میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل و «نسیم شمال» با مدیریت و نویسندگی سید اشرف‌الدین گیلانی را نام برد.

۳۴) قائم مقام فراهانی - ناصرالدین شاه قاجار - عبدالرحیم طالبوف - میرزا آقاخان کرمانی - زین‌العابدین مراغه‌ای - علامه دهخدا.

۳۵) از محمد تقی بهار در جایگاه شاعر و پژوهشگر آثاری مانند: تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران - سبک‌شناسی - تاریخ تطوّر نظم فارسی - دیوان اشعار و تصحیح‌های ارزشمند و مقالات علمی بسیاری به جای مانده است.

۳۶) در عصر بیداری به دلیل تمرکز عمده فعالیت‌های سیاسی و مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب هم در پایتخت جلوه بیشتری داشت.

۳۷) در دوره بیداری، ادبیات به‌ویژه شعر برای آنکه بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند زبان محاوره را برگزید تا قابل فهم‌تر باشد و مفاهیم جدید را با زبانی ساده انتقال دهد؛ به این ترتیب نهضت ساده‌نویسی همراه با نهضت آزادی خواهی شکل گرفت.

۳۸) به نوعی از ادبیات که گویای اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن روزگار (قرون دوازدهم و سیزدهم) است، ادبیات بیداری یا ادبیات مشروطه می‌گویند.

۳۹) مؤسسان این سبک برای رسیدن به هدف رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفتند و به همین خاطر شعر را به دوران گذشته بازگرداندند و موجب پیدایش سبک بازگشت شدند که می‌توان آن را حد واسط سبک هندی و سبک دوره بعد یعنی دوره بیداری دانست.

۴۰) هدف این انجمن رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود؛ اما برای رسیدن به این هدف، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفتند.

۴۱)

UU - -	UU - -	UU - -	UU - -
مس تف ع ل	مس تف ع ل	مس تف ع ل	مس تف ع ل
مستف	مستف	مستف	مستف

U - -	U - -U	U - -U	U - -U
مف ع ل	م ف ا ع ل	م ف ا ع ل	م ف ا ع ل
مف ع ل	مف ع ل	مف ع ل	مف ع ل

-U - -	-U - -	UU - U	-U - -
مستفعلن	مستفعلن	مفاعِل	مستفعلن
مستفعلن	مستفعلن	مفاعِل	مستفعلن

$-U-$	$U--U$	$U-U-$	$U--$
فاع لن	م فاع ل	فاع لا	مف عول

۴۳

–	–UU–	U – U–	–UU–
فع	مفت ع لن	فاع لا ئ	مفت ع لن

५५

$-UU$	$-U-U$	$--UU$	$-U-U$
فَعَّلْنَ	مفاعِلن	فَعَّلَاتِن	مفاعِلن

٢٥

--	$-U-U$	-- U --
فاع لن	م فاع لن	فاع لا تن

١٤٤

ح مه ما نی	ن فس چن صب	س را تا یک	د رین ما تم
---U	---U	---U	---U
مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن

٢ ← (الف) ٤٧

$$r \leftarrow (j)$$
$$1 \leftarrow \bigcup$$

٣ ← (ت

(ب) ۴۸

سَن بُک سَری	کَ رَند پی	شِ بح رِ لا	فِ وُ جود
م فاع لِن	فَعلاتن	مفاعِلن	فَعْلن

وزن مصراع اول مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن است.

(ب) ۴۹

پایه‌های آوایی	ای سر و ب	لن دِقَامَ	تِ دوست
	وه وه ک شَ	مای لت چ	نی کوست

وزن بیت الف مفاعیلن مفاعیلن فعولن است.

۵۰ (ب) وزن بیت ب، مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فعل(مفعولُ فاعلاتُ مفاعِلُ فاعلن) است. (ناهمسان)

وزن بیت الف، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

(٥١) (الف)

ام روز ب	دی دَ مان چ	دل خاست
مستفعل	فا علائ	فعل لن

(ب)

فَرَدَا كِ خ	لایق را	دی وَا نِ جَ	زا با شد
مستفعل	مفعول	مستفعل	مفعول

৫২

پایه‌های آوایی	ای آن کِ	بِ تَقِ دِ رُ	بِ یان دم رُ	نِ یَزِ عشق
	ما با تُ	نَ داری م	سُ خنِ خِ رُ	سَ لا مت
وزن	مفعولُ	مفاعیلُ	مفاعیلُ	فعولن

شکل همسان: «مستفعل، مستفعل، مستفعل، مستفعل، مستفعل»

53

پایه‌های آوایی	نِ شَانِ یا	رِ سَ فر کر	دِ اِزِ کِ پُر	سَم باز
	ک هر چ گف	ت بَ ری د	صَ با پَ ری	شان گفت

توضیح: وزن بیت «مفاعن فعلاتن مفاعن فعلن» است.

۵۴ الف:

ش نی د ام	سُ خ نی حُش	ک پی ر کن	عان گفت
مفاعِلن	فعلاتِن	مفاعِلن	فعلِن

۵۵ الف توضیح:

زین آت ش	ن هف ت ک	در سی نی ی	م نَسْت
مستفعلِن	مفاعِل	مستفعلِن	فعل

۵۶

پایه‌های آوایی	قل ب سی یا	ه بو د آ	زان درخ را	م رفت
وزن	مستفعلِن	مفاعِل	مستفعلِن	فعل
نشانه‌های هجایی	-U - -	UU - U	-U - -	-U

۵۷

تقطیع هجایی	در آن د ه	در سُرور	یک سانم
پایه‌های آوایی	UU - -	U - U -	- - -
وزن	مستفعل	فاعلات	مستفعل

یادآوری: پایه‌های آوایی را می‌توان به شکل زیر نیز جدا کرد.

در ان د	ه در سُرور	ر یک سانم
مفعول	مفاعِلن	مفاعِلن

۵۸ شکل اول

پایه‌های آوایی	از کر دی	خی ش تن پ	شی مانم
وزن	جُز تو پ ر	ه د گرن	می دانم
	مستفعل	فاعلات	مستفعل

شکل دوم

پایه‌های آوایی	از کر د	ی خی ش تن	پ شی مانم
وزن	جز تو پ	ره د گرن	ن می دانم
	مفعول	مفاعِلن	مفاعِلن

۵۹ شکل اول

پایه‌های آوایی	آن خرم ن	گل ن گل ک	با غست
وزن	مستفعل	فاعلات	فعلِن

شکل دوم

پایه‌های آوایی	آن خرم م	ن گل ن گل	ک با غست
وزن	مفعول	مفاعِلن	فعلِن

۶۰

را س تی کن	ک را س تان	ر س تند
- - U -	-U - U	- -
فاعلاتِن	مفاعِلن	فعلِن

۶۱

پایه‌های آوایی	بر بوی	تخ م مه ر	ک در دل ب	کار مت
نشانه‌های هجایی	U - -	U - U -	U - - U	-U -

۶۲

پایه‌های آوایی	ش ب و صا	ل ت چن با	د بی و صا	ل ب ود
وزن	مفاعِلن	فعلاتِن	مفاعِلن	فعلِن

۶۳ الف)

ش فای این	د ل بی ما	ر جز ل قا	ی ت نیست
مفاعِلن	فعلاتِن	مفاعِلن	فعلِن

۶۴ الف)

پایه‌های آوایی	اُف تا در ا	ب چش م ح	قارت م بین	ک خاک
----------------	-------------	----------	------------	-------

ب)

مستفعلن	مفاعِلْ	مستفعلن	فَعْل
---------	---------	---------	-------

پایه‌های آوایی	بِ حُسْنُ خَل	قُ وَ فَائِکَس	بِ یَا رِ مَآ	نَ رِ سَد
	ثَ رَا دَرِین	سُ خَ نِ کَا	رِ کَا رِ مَآ	نَ رِ سَد
وزن	مفاعِلن	فعلاتِن	مفاعِلن	فَعْلَن
نشانه‌های هجایی	-U - U	- - UU	-U - U	-UU

پایه‌های آوایی	نَ مَن سَ بُو	کِ شِ اَین دِی	رِ رِن دِ سُو	رَمُ بَس
	بَ سَا سَ رَا	کَ دَرِین کَا	رِ خَا نِ سَن	کُ سَ بُو سَت

۶۵ گزینۀ ب

وزن بیت سؤال: فاعلاتن مفاعِلن فعلن / عا بَ دانی / کِ رِوی بَر / خَل قَنَد /

وزن الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن / ای دَمَت عی / سا دَمَرِ دُو / رِی مَ زَن /

وزن ب) فاعلاتن مفاعِلن فعلن / رَا سَ تِی کُن / کِ رَا سَ تان / رَس تَنَد /

۶۶

پایه‌های آوایی	هَر کِ پَر هِی	زُعَل مَ زُه	د فِ رُو خَت
وزن	فاعلاتِن	مفاعِلن	فَعْلَن
نشانه‌های هجایی	- - U -	-U - U	-UU

پایه‌های آوایی	زَه رِ هِج رِی	چِ شِی دَام	کِ مَ پَر س
	فاعلاتِن	مفاعِلن	فَعْلَن

۶۷

۷۰

الف) گش تِ ام در / ج هَا نِ آ / خر کار

ب) مفاعِلن

پ) - - U -

۷۱

الف) درست

ب) نادرست - از اواسط دورۀ قاجار اندک‌اندک مباحثی در مورد علل شکست و عقب‌افتادگی ایران در جامعه مطرح شد و همراه با آن شعر دورۀ بازگشت نیز با انتقاد روبه‌رو شد.

پ) درست

ت) نادرست - افرادی مانند صبای کاشانی و قآنی شیرازی به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند.

۷۲

الف) همسان دولختی (دوری)

پایه‌های آوایی	آ بَ رَ نِی	د رَا ه رَا	هَینِ کِ نِ گَا	رِ مِی رِ سَد
	مُژ دِ دِ هِی	د بَا غ رَا	بُوی بَ هَا	رِ مِی رِ سَد
وزن	مفتعلن	مفاعِلن	مفتعلن	مفاعِلن
نشانه‌های هجایی	-UU-	-U - U	-UU-	-U - U

ب

همسان تک لختی

پایه‌های آوایی	دِ لِم سَر	بِ هَا مَوْن	رَ هَا مِی	بَ سَن دَد
	سَ رَم بَا	لِ شَنز صِخ	رَ هَا مِی	بَ سَن دَد
وزن	فَعولن	فَعولن	فَعولن	فَعولن
نشانه‌های هجایی	- - U	- - U	- - U	- - U

پ

پایه‌های آوایی	بَا زَین چِ شُو	رِ شَس تِ کِ	دَر خَل قِ عَا	لَ مَسَت
	بَا زَین چِ نُو	حِ وِ چِ غ	زَا وِ چِ مَا	تَ مَسَت
وزن	مستفعلن	مفاعِلْ	مستفعلن	فَعْل
نشانه‌های هجایی	-U - -	UU - U	-U - -	-U

ناهمسان

توضیح: پایه‌های آوایی این بیت به شکل (مفعول فاعلات مفاعیلُ فاعلن) نیز جدا می‌شود.

ت

پایه‌های آوایی	گَش تِ ام در	خِ ها نُ آ	خِ رِ کار
	دل بَ ری بر	کُ زی دِ ام	کِ مِ پرس
وزن	فَاع لا تَن	مَ فَاع لَن	فَع لَن
نشانه‌های هجایی	— U —	— U — U	— UU

ناهمسان

ث

همسان

پایه‌های آوایی	دل نیست ک	بو تر کِ چُ	بر خاست نِ	شی ند
	از گو شِ ی	با می کِ پَ	ری دی مِ پَ	ری دیم
وزن	مَس تَف ع لُ	مَس تَف ع لُ	مَس تَف ع لُ	مَس تَف
نشانه‌های هجایی	UU — —	UU — —	UU — —	— —

ناهمسان

پایه‌های آوایی	دل نیست ت	ک بو تر کِ	چُ بر خاست	ن شی ند
	از گو شِ	ی با می کِ	پَ ری دیم	پَ ری دیم
وزن	مَف عو لُ	مَ فَا عِی لُ	مَ فَا عِی لُ	فَ عو لَن
نشانه‌های هجایی	U — —	U — — U	U — — U	— — U

توضیح: این وزن، به شکل اول همسان و به شکل دوم ناهمسان تقطیع می‌شود.

ج

پایه‌های آوایی	ش فای این	دِ لِ بی ما	ر جز ل قا	ی تُ نیست
	ط بی پِ جا	نِ خِ را بم	کِ سی وِ را	ی تُ نیست
وزن	مَ فَا ع لَن	فَ ع لا تَن	مَ فَا ع لَن	فَ ع لَن
نشانه‌های هجایی	— U — U	— — UU	— U — U	— UU

ناهمسان

۷۳

الف

پایه‌های آوایی	را س تی کن	کِ را س تان	رَس تند
	را س تان در	جِ ها ن قِ وی	دَس تند
وزن	فاعلاتن	مفاعِلن	فَع لَن
نشانه‌های هجایی	— — U —	— U — U	— —

ب

پایه‌های آوایی	مُدَحَم مد کا	فَ ری نِش هَس	ت خا کش
	ه زان آ	فَ رین بر جا	نِ پا کش
وزن	مَ فَا عِی لَن	مَ فَا عِی لَن	فَ عو لَن
نشانه‌های هجایی	— — — U	— — — U	— — U

پ

پایه‌های آوایی	با آن کِ جی	بُ جامِ مَ	نَز ما لُ می	تُ هیست
	ما را فَ را	عَ تیست کِ	جَم شی دِ جم	نَ داشت
وزن	مَس تَف ع لَن	مَ فَا عِی لُ	مُس تَف ع لَن	فَ ع لَن
نشانه‌های هجایی	— U — —	UU — U	— U — —	— U

توضیح این وزن به شکل «مفعول فاعلات مفاعیلُ فاعلن» نیز تقطیع می‌شود.

ت

پایه‌های آوایی	آ ت شِ حب	بُل و طن چُ	شع لِ فُ رو	زد
	از دِ لِ مؤ	مِن کُ ندِ پَ	مِجِ مِ رِ اس	پَند
وزن	مفتعلن	فَا ع لا تُ	مَف تَ ع لَن	فَع
نشانه‌های هجایی	— UU —	U — U —	— UU —	—

۷۴

الف

شکل اول:

پایه‌های آوایی	هم مت ط ل	بَر با ط ن	پی را ن س	خَر خیز
	زی را ک ی	کی را ز دُ	عا لم ط ل	بی دند
وزن	مُس تف ع ل	مس تف ع ل	مس تف ع ل	مس تف
نشانه‌های هجایی	UU --	UU --	UU --	--

شکل دوم:

U --	U -- U	U -- U	U -- U
مف عو ل	م فا عی ل	م فا عی ل	ف عو لن

ب

شکل اول:

پایه‌های آوایی	ای سر و بُ	لن د قا م	ت دوست
	وه وه ک ش	ما ی لت چ	نی کوست
وزن	مس تف ع ل	فا ع لا ث	مس تف (فع لن)
نشانه‌های هجایی	UU --	U - U -	--

شکل دوم:

U --	-U - U	- - U
مف عو ل	م فا ع لن	ف عو لن

پ

شکل اول:

پایه‌های آوایی	لب خن د ث	خُ لا ص ی	خو بی هاست
	لخ تی ب خند	د خن د ی	گل زی باست
وزن	مس تف ع لن	م فا ع ل	مس تف عل
نشانه‌های هجایی	-U --	UU - U	-- --

شکل دوم:

U --	U - U -	-- - U
مف عو ل	فا ع لا ث	م فا عی لن

۷۵

الف

تاریخی

ب

ققنوس

۷۶

الف

ب

بیت «ب» وزن «ناهمسان» دارد؛ برابر با: «مستفعل - فاعلات - مستفعل» یا «مفعول - مفاعِلن - مفاعِلین» زیرا وزن پایه‌ها تکرار یکنواخت و یکسانی ندارند.

۷۷ سادگی و روانی

۷۸ ج یا «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع»

۷۹ الف یا هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است

۸۰ (الف) مفعول مفاعِل مفاعِل فعلولن

۸۱ (ب) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (مفعول فاعلات مفاعِل فاعلن)

۸۲ به جای «طنز» واژه «وطن دوستی» درست است.

۸۳ گزینه «الف» مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

۸۴ بیت ب)

دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

۸۵ ایرج میرزا

۸۶ رمان تاریخی

۸۷ ادبیاتی که به نقد شرایط آن زمان در حوزه‌های سیاست، اقتصاد، فرهنگ و اجتماع می‌پرداخت، ادبیات بیداری یا مشروطه می‌گویند. از نویسندگان شاخص آن می‌توان به ملک‌الشعرا بهار و میرزا آقاخان کرمانی اشاره کرد.

عبدالوهاب نشاط ۸۸

۸۹ «ب» یا «مُستفَعَلُ مُستَفَعَلُ مُستَفَعَلُ مُستَف»

۹۰

بِ	حس	نِ	حُل	قُ	وَ	فا	کَس	بِ	یا	رِ	ما	نَ	رِ	سَد
ثُ	را	دَ	رین	سُ	خ	نِ	کا	رِ	کا	رِ	ما	نَ	رِ	سَد
U	—	U	—	U	U	—	—	U	—	U	—	U	U	—
مفاعِلُن				فعلاتِن			مفاعِلُن			فعلِن		وزن		

۹۱ «د» یا «عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری»

۹۲ «لَا قَرَّ سَخَّ نِجُّ دُرِّ تَ وَان زَد / آن خَشِ تَ بَ وَدِ کِ پُر تَ وَان زَد»

(۱) - / U - U - U / U - / وزن: «مفعولُ مفاعِلِن فعولن»

(۲) - / UU - - / U - U - / وزن: «مستفعلُ فاعلاتُ فع لن»

۹۳ «ب» فاعلاتن مفاعِلِن فعلِن

۹۴ (الف) وزن: «مفعولُ فاعلاتن / مفعولُ فاعلاتن» همسان دولختی است.

(ب) وزن: «فاعلاتن مفاعِلِن فعلِن» ناهمسان است.

۹۵ برای ارتباط با توده مردم

۹۶ گزینه «ب» / آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم (مفعول و مفاعیل و مفاعیل و فعولن)

۹۷

الف همسان دولختی (مفتعلن مفاعِلِن مفتعلن مفاعِلِن)

ب همسان تک پایه ای (مفاعِلِن مفاعِلِن مفاعِلِن مفاعِلِن)

پ ناهمسان (مستفعل و فاعلاتُ فع لن)

۹۸

الف درست

ب نادرست

۹۹

الف همسان یک پایه ای

ب همسان دولختی

پ ناهمسان

۱۰۰

الف خداوندنامه